

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje turistice a cestovnímu ruchu v Českém ráji, důraz je v ní kladen především na region Turnovska, který se stal jedním z turistických center sledované oblasti. Hlavní část práce je zasazena do poslední třetiny 19. století a období před první světovou válkou, počítá však i s přesahy do staršího období. První oddíl práce sleduje fenomény spojené s rozvojem moderní turistiky po Českém ráji, ať již rostoucí sektor služeb, nástup železnice či turistickou organizovanost. Neopomene ani zmínit samotné formování názvu *český ráj*. Druhá část práce se již více věnuje samotnému městu Turnov a jeho okolí. Po krátkém představení města se obrátí pozornost na technickou a materiální základnu, kterou město příchozím návštěvníkům nabízelo. Práce se zaměří na ubytovací a stravovací služby, letní byty či služby místních průvodců. Stěžejní však bude popis činnosti turnovského odboru Klubu českých turistů, který v regionu začal působit v roce 1892. Odbor naplno převzal iniciativu spojenou s organizací turistiky na Turnovsku. Práce sleduje jeho aktivity v oblasti značení turistických cest, správy a zvelebování místních pamětihodností, vydávání propagačních a průvodcovských materiálů, provozování turistických stanic, studentských nocleháren a poptavárny či pořádání přednášek a různých kulturních akcí.

Práce vychází primárně z pramenů uložených ve Státním okresním archivu v Semilech a v depozitáři Muzea Českého ráje v Turnově. Archivní fond turnovského odboru Klubu českých turistů je rozdělen mezi obě instituce, velká většina se však nachází v Semilech. Zde jsou uloženy a zpracovány úřední knihy, zápisy ze schůzí, stanovy, propagační materiály, mapy, zprávy dokládající péči o památky či udržování stezek a vlastních turistických zařízení. Turnovské muzeum pak disponuje skvělými sbírkami lokální turistické literatury – průvodci, cestopisy, časopisy, věstníky či mapami. V neposlední řadě práce využívá Časopisu turistů, vydávaného Klubem českých turistů.